

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING
OM
FOLKE-LIG
DANSK
REALSKOLE
FLENSBORG
SKOLEAARET
1926 1927

B e r e t n i n g

om

Folkelig Dansk Realskole

F l e n s b o r g

Ved Rektoren

Skoleaaret 1926-1927

6. Skoleaar. Beretning Nr. 5.

Sandhed læres, Troskab trives,
Modersmaal oplives!

Guds og Oldtids Runer raade,
Fædreland til Baade!

Af en Sang, sunget i Oktober Md. 1857
af Eleverne i den daværende danske
Latin- og Realskole i Flensborg.

SKOLENS LEDELSE.

Dansk Skoleforenings Bestyrelse:
 Grosserer Cornelius Hansen, Formand.
 Økonom Chr. Bøvad, Næstformand.
 Fru K. Simonsen.
 Redaktør L. P. Christensen.
 Fisker R. Andersen.

Skolens Rektor:
 Dr. phil. Andreas Hanssen.

Inspektør:
 Emil Arps.

Forældredvalg:
 Grosserer Cornelius Hansen.
 Fru Lieb.
 Gasværksdirektør Madsen.

Skolens Kontor:
 Duborgskolen, Riddergade 27.

ELEVANTALLET: APRIL 1927.

1. Klasser:	II R.	I R.	F.	IVa.	IVb.	IVc.	IIIa.	IIIb.	IIa.	IIb.	Ia.	Ib.:	12
2. Elever:	13	26	27	22	32	20	38	38	33	34	20	22:	325
3. Piger:	5	9	24	—	15	20	19	19	17	14	6	6:	154
4. Dreng:	8	17	3	22	17	—	19	19	16	20	14	16:	171
5. Nord f.Gr.—	3	1	—	1	3	5	—	3	1	—	—	7:	24
6. Syd f.Gr.:	13	23	26	22	31	17	33	38	30	33	20	15:	301
7. Udenbys:	2	10	2	6	6	6	10	7	4	11	1	12:	77
8. Indenbys:	11	16	25	16	26	14	28	31	29	23	19	10:	248

Afgang i Aarets Løb: 19. Tilgang: 4.
 Afgang d. 1. April 1927: 75. Tilgang: 78.

OFFENTLIGE PRØVER.

I Januar og Februar afholder de stedlige Skolemyndigheder Prøver i Byens Skoler — efter en offentliggjort Plan. Ogsaa vor Skole modtog Besøg i denne Anledning. Ved Prøven i 1927 (21. Jan.) mødte Hr. Skoleraad Lorenz samt nogle Herrer og Damer fra Byens Skolekommission. Planen var følgende:

II B. Klasse.

Kl. 9—9,15: Dansk (H. C. Andersen) Frk. Th. Jacobsen.
 Kl. 9,15—9,30: Tysk (Goethe: Der getreue Eckardt). Frk. E. Madsen.

III B. Klasse.

Kl. 9,30—9,50: Naturhistorie (Finkerne). Hr. E. Olesen.
 Kl. 9,50—10,15: Bøgers Brug. Hr. D. Dirks.
 Kl. 10,15—10,30: Tegning, Sløjd, Haandgerning, skr. Arbejder — fremlagt.

II. Realklasse.

Kl. 10,30—10,50: Historie (Stuarterne). Rektoren.
 Kl. 10,50—11,15: Fysik (Elektrisk Lys). Hr. B. Hansen.
 Kl. 11,15—11,30: Sang (2-stemm. og 3-stemm.). Hr. Billum.

FAG OG TIMETAL.

Undervisningen foregaar paa 6 Klassetrin, hvoraf de to øverste forbereder til Skolens Afgangseksamen (Præliminæreksamen). Der undervises i efternævnte Fag; ved hvert Fag er nævnt det ugentlige Timetal for de 6 Klassetrin tilsammen:

Religion 9, Dansk 34, Tysk 25 (24), Engelsk 19, Fransk (2 øverste Kl.) 7, Historie 14, Geografi 11, Naturhistorie 10, Naturlære 9, Regning 20, Matematik (3 øverste Kl.) 13, Sang 7, Bøgers Brug 3, Skrivning 3 (4), Tegning (ikke Realkl.) 5 (6), Sløjd (ikke Realkl.) 8 (9), Haandgerning (ikke Realkl.) 9 (10), Skolekøkken (3. og 4. Kl. Piger) 6. Gymnastik 15.

Desuden gennemføres i Aar forsøgsvis en Fortsættelsesklasse — parallel med I. Realklasse, men uden Eksamensformaal.

FORTSÆTTELSESKLASSEN.

Planen om Oprettelsen af en Fortsættelsesklasse for de Elever, som ønsker en noget videregaaende Uddannelse ud over skolepligtig Alder — uden at stile efter Eksamen — er blevet drøftet ved flere Forældremøder, hvor der viste sig megen Interesse for at forsøge. Det vedtoges, at følgende Fagfordelings-Plan skulde gælde:

Fælles Fagstamme: Dansk (5), Religion (1), Tysk (6), Historie (1), Naturfag (1), Gymnastik (3), ialt 17 Timer.

Valgfrie Fagstammer:

For Piger:	For begge:	For Drengene:
Skolekøkken: 4	Bogføring o. Regn.: 4	Tegning: 2
Regning (Hushold): 1	Stenografi: 2	Sløjd: 3
Haandgerning: 2	Engelsk	Regning (Haandv.): 1
Sundhedslære: 1	Handelskorresp.: 2	Fysik (Labor.): 2

Hver Elev vil saaledes faa 17+8=25 Timers Undervisning ugentlig. Efter en Forhandling i Skolens og Skoleforeningens Ledelse indsendtes følgende Skrivelse til Regeringen for Kirke- og Skolevæsen i Slesvig:

Dänische Privatschule   Duborgskolen, Flensborg,
(Dansk Mellem- og Realskole)   den 27. November 1926.
Rektoratet.

Bei den im Laufe des Herbstes hier abgehaltenen Elternversammlungen ist seitens der Eltern der Wunsch geäußert, daß für diejenigen Schüler und Schülerinnen, deren Schulpflicht zu Ostern künftigen Jahres infolge Konfirmation beendet ist, eine Fortsetzungsklasse eingerichtet werde.

Es handelt sich hier nicht um die Kinder, welche zur Realklasse übertreten und ihren Schulgang später mit dem Examen beenden, sondern um solche, welche ihre Kenntnisse und Fähigkeiten durch einen einjährigen weiteren Schulbesuch weiter zu entwickeln wünschen.

In dieser Veranlassung hat die Schule einen Plan für eine solche Fortsetzungsklasse ausgearbeitet und dem betr. Elternkreis vorgelegt, der dem Plane zugestimmt hat. — Eine Abschrift wird hiermit überreicht.

Wie ersichtlich, ist der Plan in eine gemeinsame Fachgruppe — für alle Schüler — und in drei wahlfreie Fachgruppen geteilt; der Unterricht umfaßt also 17 Stunden + eine Fachgruppe mit 8 Stunden, im ganzen also 25 Stunden wöchentlich. In der gemeinsamen Fachgruppe ist besonderen Wort auf den Unterricht in den Sprachen Deutsch und Dä-

nisch gelegt. In dem wahlfreien Fach für Mädchen ist besonders Wert auf Ausbildung in Hausarbeit und Nähen gelegt, während die wahlfreie Gruppe für Knaben die besondere Entwicklung der Handfertigkeit durch Holzarbeiten, Eisenarbeiten und Zeichnung vorsieht.

Für diejenigen Mädchen und Knaben, welche sich in den Handel-(Kontor-)fächern auszubilden wünschen, wird Unterricht in Buchführung, Stenographie und engl. Handelskorrespondenz erteilt werden.

Der Unterricht ist gratis.

Die Errichtung dieser Klasse berührt den für diese Schule bestehenden Unterrichtsplan nicht; sie soll dem allgemeinen Wunsche auf weitere Ausbildung der Kinder und der Vorbereitung und Ertüchtigung für die spätere praktische Arbeit Rechnung tragen.

Indem ich hiermit den Plan übersende, ersuche ich ergebenst um Anerkennung desselben als Zusatz zu dem bereits für diese Schule bestehenden Plan. Ferner gestatte ich mir, um einen möglichst baldigen Bescheid zu bitten, da die Durchführung des Planes verschiedene Vorbereitungen erfordern wird.

Es ist beabsichtigt, mit dem Unterricht zu Ostern 1927 zu beginnen; er kann durchgeführt werden mit den hier vorhandenen Lehrkräften und Klassenzimmern.

An
die Regierung, Abteilung
für Kirchen- und Schulwesen
Schleswig.

Ergebenst
Andreas Hanssen,
Rektor, Dr. phil.

Herpaa kom følgende Svar:

Kreisschulinspektion
Flensburg (Stadt).
Tgb. Nr. 97 Sch.

Flensburg, den 21. Februar 1927.

Auf den Antrag vom 27. 11. 1926.

Hierdurch teile ich mit, daß die Regierung Abteilung für Kirchen- und Schulwesen in Schleswig dem Antrag auf Einrichtung einer Fortbildungsklasse an der dänischen Privatschule (Dansk Mellem- og Realskole) die Genehmigung erteilt hat.

gez. Lorenz.

An
den Dänischen Schulverein,
hier,
Ritterstrasse.

Herefter er Fortsættelsesklassen oprettet og er i Gang fra April 1927 med 27 Elever.

A A R S P R Ø V E N.

Da alle Klasser i Vinterens Løb havde været fremme til mundtlig Prøve ved Klasse-Forældremøder, indskrænkedes Aarsprøven til skr. Prøve i Dansk, Tysk og Regning. Dog blev Realklassen prøvet i alle de Fag, der læses. Den skr. Prøve fandt Sted i Dagene 8., 9. og 10. Marts, medens Realklassens Prøve blev afholdt i Dagene 23., 24. og 26. Marts.

HAANDGERNING.

FÆLLESSANG.

FERIEPLANEN.

Ferierne fastsættes af Overpræsidenten for Slesvig-Holsten og er fælles for Skolerne i dette Omraade. For Aaret 1927 gælder — i Følge offentligt fremkomne Meddelelser — følgende Ferieplan (begge Dage medregnede som Feriedage):

Paaskeferien: 7. April—20. April, Pinseferien: 4. Juni—13. Juni, Sommerferien: 1. Juli—1. Avgust, Efteraarsferien: 2. Oktober—17. Oktober, Juleferien: 22. December—3. Januar. Skoleaaret slutter 31. Marts 1928.

SKOLEBESØGET.

I Skoleaaret 1926/27 er der holdt Skole i 238 Dage.

Skolebesøget og Forsømmelserne, beregnet i Procent af de skolepligtige Dage, udgør:

1. Besøgte Skoledage	95,77 %
2. Forsømmelser:	
paa Grund af Sygdom	3,20 %
med lovlig Grund	0,90 %
uden lovlig Grund	0,13 %

SUNDHEDSTILSTANDEN.

Skolelægen, Dr. med. N. J e n s e n, skriver i sin Indberetning følgende: Tilsynet med Elevernes Sundhedstilstand fandt Sted paa den vante Maade. Elevernes Konstitution var:

for Pigerne: God 39,4 %, Mellem 53 %, Daarlig 7.6 %
for Drengene: God 39,5 %, Mellem 50 %, Daarlig 10.5 %

Af Svagheder fandtes (P.:Dr.): Tuberkulose (1:3), Skrofulose (7:11), Kirtelsyge (17:27), Underernæring (19:10), Blegsot (26:18), Hjertefejl (11:8), Engelsk Syge (7:7), Skoliose (10:5), Daarlig Holdning (18:22), Øjensygdom (15:18), Synssvækkelse (9:16), Øresygdom (3:6), Tunghørig-hed (0:10), Daarlige Tænder (33:17), Talefejl (0:1), Polyper (2:3), Hævede Mandler (20:18), Hudsygdom (2:5).

Nogle af de anførte Svagheder, saasom Kirtelsyge, Blegsot, Engelsk Syge, fandtes til Dels kun i ringe Grad; andre, f. Eks. Hævede Mandler, Daarlig Holdning og Underernæring, er naturligvis stærkt varierende Aaret igennem.

Børnenes Helbredstilstand og Konstitution kan siges at være i Almindelighed tilfredsstillende.

Flensborg, i Maj 1927.

Dr. N. J e n s e n, Skolelæge.

Til Sundhedsplejen hører det ogsaa, at Lokalerne holdes særlig godt rene og udluftede, og at Eleverne faar et varmt Bad 2 Gange om Maaned. Endelig er der nu i flere Aar opretholdt en K a k a o b e s p i s n i n g paa Duborgskolen og delvis ved Børnehaverne. Midlerne hertil er fremskaffet af en Kreds af Aarhus-Borgere gennem en særlig Indsamling. At der er god Grund til at fortsætte denne Bispising, ses af Statistikken. Eleverne udtages ved Skolelægens Hjælp, og adskillige Børn, der stadig lider af Følgerne af de daarlige Ernæringsvilkaar under og efter Krigen, er paa denne Maade reddet.

LÆRERKOLLEGIET.

Rektor, Dr. phil. Andreas Hanssen, f. 4. 3. 1879, ans. 1. 8. 1921.
Inspektør Emil Arps, f. 30. 10. 1861, ans. 1. 8. 1921.
Lærer Niels Juel Billum, f. 24. 8. 1896, ans. 1. 4. 1922.
Lærer, cand. theol. Carl Nielsen Bock, f. 30. 9. 1897, ans. 1. 10. 1926.
Lærer Dirk Dircks, f. 3. 5. 1901, ans. 1. 4. 1923.
Lærer Heinrich Fischer, f. 3. 3. 1904, ans. 1. 4. 1926.
Lærer, cand. phil. Bernhard Hansen, f. 23. 1. 1893, ans. 1. 4. 1922.
Lærer Henrik Larsen Henriksen, f. 5. 5. 1896, ans. 1. 4. 1923.
Lærer Peder Jensen, f. 3. 8. 1893, ans. 1. 5. 1923.
Lærer Ejnar Olesen, f. 8. 2. 1895, ans. 1. 10. 1922.
Lærer, cand. mag. O. G. Worsøe Schmidt, f. 10. 3. 1894, ans. 1. 5. 1922.
Lærerinde, Frk. Magda Flogt, f. 13. 1. 1901, ans. 1. 4. 1922.
Lærerinde, Frk. Thyra Jacobsen, f. 15. 10. 1893, ans. 1. 8. 1923.
Lærerinde, Frk. Elisabeth Madsen, f. 1. 5. 1878, ans. 19. 10. 1920.
Lærerinde, Frk. Thyra Petersen, f. 14. 6. 1876, ans. 1. 4. 1922.
Haandgerningsl., Frk. M. Schlesinger, f. 12. 4. 1885, ans. 12. 9. 1921.
Vikar: Frk. Inger Margrethe Ottosen, f. 2. 5. 1897.

Frk. Amalie Rattenborg har i Tiden fra 1. Juni 1926 til 1. April 1927 ledet den private Skole i Jaruplund. Frk. Sofie Nielsen, København, har i den Tid vikarieret ved Duborgskolen. Fra den 1. April 1927 er Frk. Rattenborg udtraadt af Lærerkollegiet, idet hun fortsætter som Lærerinde i Jaruplund. Frk. Inger Margrethe Ottosen vikarierer ved Duborgskolen.

Johannes Nielsen, tidligere Lærer ved Duborgskolen, døde den 12. Maj 1926 paa Sct. Elisabeth-Hospital paa Amager. Han var i Flensborg i Aarene 1922—1924 og var siden Lærer ved en af Københavns Kommuneskoler. Han virkede en Tid som Lærer ved Kærehave Husmandsskole, og han var af sin Farbroder, Nielsen-Klodskov, udset til Skolens fremtidige Leder; men Døden indhentede ham forinden.

Fra Duborgskolen skal der siges Tak for hans Virksomhed her. Han var en sjælden samvittighedsfuld og fin Personlighed, som det var en Glæde at kende og samarbejde med.

cand. mag. Worsøe Schmidt har med Universitetsstipendium været i England fra medio Maj til medio Juni for at studere Sprog og Skoler. Fru Worsøe Schmidt har vikarieret.

Mandag d. 13. September afholdt Lærerforeningen et Instruktionskursus i mundtlig Dansk; Overlærer Frk. Sandal, Frederiksberg, havde en Læsetime med Klasse I. b. og en Stiltime med Kl. IV. b. Derefter Diskussion om Danskundervisningen.

Cand. theol. Braundt Petersen fratraadte 1. Oktober sin Stilling som Lærer ved Duborgskolen efter at have været her i Flensborg i 4½ Aar. Rødning Folkehøjskole blev hans næste Virkeplads.

Cand. theol. C. N. Bock blev d. 1. Okt. konstitueret som Lærer ved Duborgskolen.

LÆRERMØDER.

Der er i Skoleaaret 1926—27 afholdt 5 større og flere mindre Lærermøder.

FORÆLDREMØDER.

Paa Lærermødet d. 21. Juni genvalgtes for et Aar Frk. Th. Petersen, Hr. P. Jensen og Hr. Worsøe Schmidt til sammen med Forældreudvalget og Rektoren at planlægge Forældremøderne for den kommende Vinter.

Ved en Sammenkomst mellem de to Udvalg d. 14. September forelagdes og godkendtes Planen for Vinteren.

Det første Forældremøde fandt Sted Lørdag d. 18. September. Billedhugger, Fru Thyra Boldsen, der efter Indbydelse rejser til Amerika for at holde Foredrag, talte her om »Den nye Mennesketype og Opdragelsen«. Rektoren gav Oplysninger om, hvilke Forældremøder der var planlagt for Vinterhalvaaret.

Torsdag d. 21. Oktober holdtes Klasse-Forældremøde. Hr. Bernhard Hansen havde Matematik med I. Realklasse, og Hr. D. Dirks havde Bøgers Brug med III. b. Klasse. Ved Sammenkomsten bagefter mellem Forældre og Lærere førtes en livlig og fornøjelig Diskussion om Fagene.

Torsdag d. 11. November: Klasse-Forældremøde. Frk. Flogt og Hr. Billum havde Regning henholdsvis med IV. b. Klasse og III. a. Klasse. Derefter forelagde Rektoren et Forslag om Oprettelsen af en Fortsættelsesklasse for de Elever, som ellers ved Skolepligtens Ophør gaar ud af Skolen til Foraaret.

Ved to særlige Forældremøder d. 18. og 25. November i Festsalen fortsattes Drøftelsen af Planen om Fortsættelsesklassen. Denne vandt stærk Tilslutning, og inden det sidste Møde var sluttet, var der indmeldt over 20 Elever til en saadan Klasse. Herefter vil der fra Skolens Side indgaa Andragende til Skolemyndighederne om at godkende Oprettelsen af Klassen fra April 1927 (se herom andet Sted i Aarsberetningen).

Torsdag d. 9. December: Klasse-Forældremøde. Hr. Olesen havde Geografi med Klasse IV. c. og Hr. Worsøe Schmidt Historie med IV. a. Derefter Samtale med Forældrene som sædvanlig.

Torsdag d. 20. Januar: Klasse-Forældremøde. Mødet var usædvanlig godt besøgt, idet ca. 80 Forældre var kommet til Stede. Der blev undervist i 3 Klasser, overalt i Tysk: III. c. Frk. Flogt; II. a. Hr. Fischer; I. b. Frk. Madsen. Ved den følgende Forældresammenkomst gjorde Rektoren især opmærksom paa Forholdet mellem Dansk og Tysk paa Skolen og betonedede Nødvendigheden af, at begge Sprog fik, hvad der tilkom dem.

Torsdag d. 17. Februar afholdtes sidste Klasse-Forældremøde i denne Sæson. Frk. Th. Jacobsen underviste II. b. i Regning, Frk. Th. Petersen I. a. i Dansk og Historie. Ved Sammenkomsten meddeltes det, at der paatænkes afholdt et Skolemøde i Marts. Af forskellige Grunde maatte dette dog udsættes til Efteraaret.

BIBLIOTEKERNE.

Bibliotekarerne, Frk. E. Madsen og Hr. D. Dirks, meddeler:

Lærerbiblioteket: I Aarets Lob forøget med 30 Bd. Samlet Antal Bd. p. 1. April 1927: 863 Bind.

Børnebiblioteket: Forøgelse 37 Bd. Samlet Antal Bd.: 857 Bind.
Haandbiblioteket til Anvendelse ved Undervisning i Bogers
Brug er i Aarets Løb forøget med 95 Bd. (Gaver) og omfatter nu 211
Bind, foruden 22 Bind, der haves som Laan fra Flensborghus Bogsamling.

Udlaanet i Børnebiblioteket: Samlet Udlaan i Aarets Løb:
1755 Bind. Fra IV. Klasserne har der været 64 Laanere, fra III. Kl.
64 Laanere og fra II. Kl. 61 Laanere. Elever fra Realklasserne henvises
til Flensborghus Bogsamling.

SKOLESPAREKASSEN.

Forretningsføreren, Hr. Lærer P. Jensen, meddeler:

I Tiden 1. 4. 26—31. 3. 27 har der været 263 Sparere — rigeligt 78 % af
Skolens Elever. I samme Tidsrum er der af 240 Marksparere opsparret
2919,41 Mk., altsaa 12,16 Mk. gennemsnitlig og af 23 Kronesparere 368,57
Kr., altsaa 16,02 Kr. gennemsnitlig.

I Rente er der tilskrevet henholdsvis 81,80 Mk. og 14,52 Kr.

Til Elever, som gik ud af Skolen eller konfirmeredes, er der udbetalt
1612,45 Mk. og 135,16 Kr.

Under en stadig stigende Sparevirksomhed er der i de godt 1½ Aar,
Skolesparekassen har bestaaet, ialt indgaaet 4869,79 Mk. og 798,33 Kr.
Deraf er der igen udbetalt 2011,26 Mk. og 273,71 Kr.

Spare- og Laanekassen (Direktor Nissen) har eftergivet et Drifts-
laan paa 165 Kr. Skolesparekassen takker!

LEGATER.

Det af Foreningen »Danmarks Værn« oprettede Legat, hvoraf
60 Kr. aarlig gives til Skolepenge til en Elev i Duborgskolen, er i Aar
atter tildelt Thomas Agerskov, der tog Præliminæreksamen i Marts
1927. Legatets Bestyrelse er d'Hr. Overretssagfører Knud Møller og
Oberst Joh. Jørgensen.

Nikleander Nissens og Ninus Nissens Legat er i Aar
paany tildelt Johannes Büchert fra Munkvolstrup. Rentebeløbet
var 381 Kr. 26 Øre. — Legatets Bestyrelse er Borgmester Kaper og
Grosserer Cornelius Hansen, i Samraad med Duborgskolens Rektor.

»Mørk-Hansens Legat«, stiftet d. 20. December 1926 af Enke-
fru J. Mørk-Hansen, Esperance-Allé 9, Charlottenlund, og hendes
Datter Katrine Mørk-Hansen. Kapital: 1000 Kr. Renten heraf
kan aarlig anvendes af Duborgskolens Leder, enten 1. til Bogpræmier,
eller 2. som Pengegave til flinke, ubemidlede Elever, eller 3. paa anden
Maade til Fordel for Skolens Elever.

Antikvar Carl Julius Petersens Hjælpefond har i Aar bevil-
get 400 Kr. De gaar til Fripladser paa Skolen.

Sagfører Chr. Linde, Fredensborg, der er født i Flensborg 1864, har
meddelt Skolen, at han indtil videre agter at skænke 50 Kr. aarlig til
Premier til flinke Elever, som har afsluttet Realeksamen. Skolen har
med Tak modtaget dette smukke Tilsagn, og Beløbet er første Gang for-
delt saaledes, at Agnes Neistgaard har faaet 30 Kr. og Thomas
Agerskov 20 Kr.

G A V E R.

Til Eleverne: fra Professor Verner Dahlerup 12 Eksempl. af Dansk Lærereforeningens Udgaver af Danske Forfattere, og 1 Eksempl. af Chr. Winther: Hjortens Flugt (med Indledn. af Prof. V.D.). Fra Frk. Emilie Hoffmann, Nr. Farimagsgade 62: H. C. Andersens Eventyr I—II, samt 400 Bogmærker. Fra Lærerne A. C. Hoppe, Barslev pr. Hvidbjerg. og S. M. Sørensen, N. Nissum: 410 Eksempl. af Julebogen »Mod Jul« 1925 til Uddeling blandt Elever paa Duborgskolen og Eleverne i de danske Skoler i Landdistrikterne. Fra Raadhusforvalter Nyrop Larsen, København: 600 Eksempl. af Villh. Larsens »Julen har bragt«, og 200 Postkort med Motiver fra Færøerne, Island og Grønland. Fra Lærerinde, Frk. Jensine Jensen, Vildbjerg: 11 Bind af Jonas Lies samlede Skrifter. Fra Frk. Elisabeth Tidemand Dal 3 Bind H.F. Ewalds Historiske Romaner.

Til Skolens Læsestue: fra Kraks Legat: 30 Eksempl. af Kraks Vejviser 1925. Fra Generaldirektoratet for Telegrafvæsnet: 60 Eksempl. af Rigstelefonkataloget 1924. Fra Generaldirektoratet for De Danske Statsbaner: 60 Eksempl. af Køreplan for De Danske Statsbaner. Af de sidstnævnte 2 Grupper er Halvdelen af Antallet skænket til Den danske Kommuneskole i Flensborg. Fra Rektor, Dr. Andreas Hanssen: Ugeskriftet »Frem«, 2 Aargange 1924—26.

Til Lærerbiblioteket: fra Flensborgsamfundet ved Frk. Stephanie Ankjær, Vestergade 37 III, Kbhvn. B.: en Række Originaludgaver af Grundtvig, Ingemann, Hauch, Hertz, Paludan-Müller, Blicher, Ewald, Molbech, ialt 20 Bind, der har tilhørt Overlærer Monrad og derefter hans Datter, Frk. Monrad. Fra Landmand H. C. Brodersen, St. Tarup: et Eksempl. af J. Bruhns Geographie f. Real- und Bürgerschulen, 1848. Fra Frk. Kruse, ved Overretssagfører Manthey-Wagner, en Samling af dansk Litteratur, 40 Bind, indbundet i Skind, omfattende Værker af Øhlenschläger, Ingemann, Gyllembourg, Grundtvig, C. Bernhard, Hauch m. fl. tildels i Originaludgaver. Bøgerne har tilhørt nu afdøde Skolebestyrerinde, Frk. Marie Kruse, Datter af Værkfører Kruse, Flensborg, hvis Arbejde for den danske Skolesag i forrige Aarhundrede er omtalt i nærværende Aarsberetning.

Til Skolens Udsmykning: Fra Frkn. C. Heide og Regitze Petersen, Valbygaardsvej 44, Kbhvn., et Billede af Chr. IX. til Hest.

Til Skolens Samlinger: Fra Frk. Emilie Hoffmann: Menighedens Melodier I—II (udgivet af Birkedal-Barfod), og 26 Lysbilleder med Motiver fra Danmark og Syd-Norge. Fra Skræddermester Christiansen, Dortheagade 7, Flensborg: Tavle med Insekter, Præparat af Hugorm. Fra Styrmand Peter Jørgensen, Rønshoved: Pindsvinfisk. Fra Frk. Emilie Hoffmann yderligere 60 Lysbilleder med Motiver fra Danmark, Norge, Sverige og Tyskland; disse Billeder — tillige med de førstnævnte — er fremstillet efter Fotografier, der er optaget af nu afdøde Viceinspektrice Frk. Anna Hoffmann, og de 86 smukke Billeder gaar ind i vor Samling som »Frk. A. Hoffmanns Lysbilledsamling«.

Vi takker for disse smukke og værdifulde Gaver, der viser saa megen Kærlighed til vor Skole! De vil forhaabentlig langt ud i Fremtiden blive til Glæde og Gavn for den Ungdom, der færdes her!

AFGANGSKLASSENS UDFLUGTER.

Det er efterhaanden blevet en fast Skik, at Afgangsklassen i Aarets Løb — foruden at deltage i den fælles Skoleudflugt — foretager to andre Ture, nemlig Dannevirke turen og Kobenhavnsturen.

Saaledes ogsaa i Aar.

Den første fandt Sted Søndag den 13. Juni. Skont Himmelen var overtrukket med drivende Skyer, som undertiden gav Væde, gennemførtes Turen nogenlunde planmæssigt og nogenlunde tørskoet. Med Søndagsbillet i Lommen toges der tidlig om Morgenen med Tog til Slesvig. Derfra gik det over Bustrup til Runestenen og ad Volden til Thyraborg og Valdemarsmuren. Rast i Røde Kro. Efter en Afstikker til Kongshøj fortsattes over Halvkredsvolden og Hedeby tilbage til Slesvig, hvorfra der efter et Hvil i »Slesvighus« kortes med Toget hjem til Flensborg.

Kobenhavnsturen, som foretoges 4.—11. Oktbr., var ogsaa i Aar tilrettelagt af Studenterudvalget Heimdal.

Eleverne besaa: Carlsberg Bryggerierne, Rosenborg, Regensen, Runde Taarn, Frue Kirke, Glyptoteket, Det kgl. Bibliotek, Raadhuset (hvor der endog blev Lejlighed til at se den finske Præsidents Modtagelse), Studenterforeningen, Thorvaldsens Museum, Kvindelig Læseforening, Telefonhuset, Den kgl. Porcelænsfabrik, Zoologisk Have, den Hirschsprungeske Samling og Kristiansborg Slot. Endvidere var der to Teaterbesøg og en Tur til Helsingør. Eleverne fortes saaledes ind i saavel Fortidens rige Mindevæld som Nutidens travle Røre. Begge Dele kan faa Betydning for dem.

Som Dansk gribes man nu engang af en betagende Følelse, baade naar man staar ved Absalons 800 Aar gamle Murværk, i Thorvaldsens Museum, i Frue Kirke — og i en af Kobenhavns store Virksomheder. Dette med egne Øjne at se, hvad dansk Snille og dansk Vilje har formaet gennem Tiderne og formaar den Dag i Dag, kalder ikke alene paa berettiget Stolthed, men ogsaa paa Ansvarsfølelse.

At det for Danske, som — baade paa den ene og den anden Maade — lever Dør om Dør med vor store sydlige Nabo, kan faa en ganske særlig Betydning, er uden for Tvivl.

For den Hjertevarme, hvormed Eleverne modtoges overalt — hos Kvarterværterne, i Samlinger og Virksomheder, som besaas, og af Heimdal-Studenterne, som med stud. jur. Povl Skadhauge i Spidsen saa smukt havde planlagt Turen og saa utrætteligt forte rundt paa denue — vil Skolen gerne herved bringe sin Tak.

AFGANGSEKSAMEN.

I Marts Maaned er der for femte Gang afholdt Afgangseksamen. Som Censorer fungerede Rektor A. West, Tønder, i Historie, Rektor J. Mogensen, Aabenraa, i Tysk, Lektor K. J. Gemzøe, Sønderborg, i Naturhistorie, Undervisningsinspektør O. Bjørneboe i Engelsk, Adjunkt M. Jensen, Haderslev, i Fysik, Adjunkt J. Mehl, Sønderborg, i Fransk, Skoleinspektør K. Svane, København, i Regning og Matematik, Rektor J. Hertz, Sønderborg, i Geografi, og Rektor Karl Mortensen, Haderslev, i Dansk.

AFGANGSKLASSEN OG DENS LÆRERE. MARTS 1927.

Den skriftlige Eksamen fandt Sted i Dagene 1.—7. Marts; den mundtlige Eksamen i Dagene 11., 14., 16., 18., 21., 23., 25., 28., 30. og 31. Marts. Resultatet var følgende:

1) Thomas Agerskov (Enke Agerskov)	112 Points
2) Anni Hagge (Arbejder Hagge)	×67¼ »
3) Grete Haussen (Ingeniør Haussen)	94¼ »
4) Marie Haussen (Ingeniør Haussen)	110 »
5) Hans Harek (Prokurist Harek)	116¾ »
6) Marie Anna Hemleb (Købmand Hemleb)	95¾ »
7) Karlo Isaack (Privatier Isaack)	99 »
8) Johannes Johannsen (Landmand Johannsen)	86 »
9) Thomas Kjær (Købmand Kjær)	×92¼ »
10) Ludvig Lienhardt (Arbejder Lienhardt)	×92 »
11) Møller Madsen (Overgendarm Madsen)	×65¼ »
12) Agnes Neistgaard (Overbetjent Neistgaard)	123¼(Udmk.)
13) Hans Nissen (Hotelejer Nissen)	112¾ Points
14) Marie Louise Perriard (Driftsleder Perriard)	107 »
15) Christian Ravn (Overgendarm Ravn)	114¼ »
16) Theodora Ruus (Kontorist, Enkefru Ruus)	97¾ »
17) Anne Marie Schlüter (Murer Schlüter)	×93 »
18) Karl Thomsen (Vognpasser Thomsen)	×84¼ »
19) Hans Thomsen (Bogholder Thomsen)	×100¼ »

Eksamen er afholdt efter samme Regler som Præliminæreksamen i Danmark. Til at bestaa kræves 69¼ Points, naar Eksamen tages med Engelsk, Tysk og Fransk; 65 Points. naar Fransk udelades (×). Til Udmærkelse kræves 120 Points.

A F S L U T N I N G S F E S T E N

fandt Sted Lørdag d. 2. April Kl. 12¼. Mens alle rejste sig, førtes det af de nordslesvigske Statsskoler skænkede Silkebanner ind i Festsalen, der var optaget af Elever og Forældre. Højtideligheden indledes med Fællessangen »Se, nu stiger Solen af Havets Skød«.

Rektor, Dr. phil. A. H a n s s e n henvendte sig til de unge, der nu var færdige med deres Skolegang og Eksamen. I vil mindes den forløbne Marts som en streng Maaned. Men naar der er gaaet et Aar eller to, vil disse Ugers Oplevelser være blevne til Erindringer; I vil bevare Indtrykket af en interessant og spændende Tid, da I var med i et Arbejde, som førte til et bestemt Maal, en Kamp, der førte til Sejr. At naa et Maal har altid Betydning; det giver en indre Bevidsthed om, at man kan naa noget ved at sætte et Arbejde ind for en Sag.

Rektor Haussen vilde minde om en historisk Personlighed og om en Samtale, som var ført Aar 399 før Kristus, altsaa for hele 2300 Aar siden, men som alligevel levede videre og stadig paa ny blev fremdraget. Det var, dengang Sokrates til en af sine Venner, som vilde forlede ham til at flygte fra Fængslet og dermed fra Gifthægeret, sagde de Ord: Man skal bære sit Folks Byrder! Det kommer ikke an paa at leve, men at leve skont og leve retfærdigt!

Man kommer ikke igennem ved først og fremmest at tænke paa sig selv, ved at søge at slippe over, hvor Gærdet er lavest. Der er tre Ting, som alle kan gøre: 1) Man kan gøre et hæderligt og nyttigt Arbejde, hvor man bliver sat. Det er det første Grundlag for en god Tilværelse, og der-

ved skaffer man sig Respekt. 2) Man skal ikke vælge sine Kammerater i Flæng og ikke alt for mange, men gode Kammerater. 3) Man skal komme der, hvor gode Danske samles. Gør I det, saa vil der en skøn Dag ligge en Opgave for jer, som I kan løse; saa vil I kunne hjælpe at bære jert Folks Byrder. Og dette er Betingelsen for et skønt og retfærdigt Liv. Man skal lægge Vægt paa det, der har Værdi, men kan derved godt være glad og fornøjet. Til Lykke med eders Eksamen, og til Lykke med Fremtiden!

Under Lærer E. Olesens Ledelse sang Eleverne derefter to flerstemmige Sange: »Frydeligt med Jubelkor« og »Nu lakker det ad Tiden smaat«. Saa gav Dr. Hanssen Oplysning om den afsluttede Eksamen og overrakte de 19 Elever deres Eksamensbevis.

I Tilslutning hertil blev der uddelt nogle Præmier.

Eleverne havde atter skrevet en dansk Stil til »Hejmdal«-Studenterne; Hans Harek's var betegnet som den bedste, og han modtog som Præmie Fabricius's Danmarkshistorie, indbunden i Skind. Af Dansk-Legatet tilfaldt Aarets Præmie (Vilhelm Østergaards illustrerede Litteraturhistorie) Agnes Neistgaard, medens Johannes Johannsen som den flinkeste Elev i Historie af Rektoren modtog »Svenskerne paa Kronborg«.

Paa Forældrenes Vegne udtalte Driftsleder Perriard en dybtfølt Tak til Skolens Rektor, Lærerinder og Lærere for den Maade, de havde undervist og vejledet Børnene paa. Tak for alt det gode, der er nedlagt i Børnenes Hjerter. Det vil vi og vore Børn aldrig glemme. Gud give sin Velsignelse til, at Duborg-Skolen altid maa forblive et Hjemsted for dansk Ungdom, hvor denne kan opdrages i samme gode Aand og Spor som hidtil. (De tilstedeværende Forældre sluttede sig hertil ved at rejse sig.)

Efter at Eleverne endnu havde sunget to Sange: »Kundskabs Fader, Visdoms Væld« og »Moders Navn er en himmelsk Lyd«, sluttede den smukke Højtidelighed med en Fællessang (»Der er et yndigt Land«).

FRA DANSK SKOLES HISTORIE I FLENSBORG.

Bevidst eller ubevidst tilføres det, at dansk Skole i Flensborg har en Historie, der fører langt tilbage i Tiden. Mange Danske og Tyske tror, at de danske Skoler først holdt deres Indtog her efter Afstemningstiden. Havde det været Tilfældet, saa havde de staaet paa svage Fødder. Naar de overhovedet nu eksisterer, saa er Aarsagen den, at her i dette Land, der tidligere hørte til Danmark, lever en gammel, rodfæstet dansk Befolkning, der ogsaa tidligere har haft danske Skoler.

I vor Aarsberetning kan der ikke blive Plads til grundige eller omfattende historiske Skildringer; men der kan blive Plads til en kort Omtale af enkelte Begivenheder eller Personer, som staar i Sammenhæng med vor Skoles Forhistorie.

Den 9. Januar 1852 aabnedes »Den Danske Borgerskole« med 27 Elever. Tre Aar efter var den naaet op paa et Elevtal af 100. I 1858 havde den 224 Elever, i 1861 var den naaet til 415 og i 1863 til 501 Elever. Denne stærke og hurtige Vækst var et Vidnesbyrd om, at der var Trang til en saadan Skole, men ogsaa om, at det var dygtige og energiske Folk, der havde med Sagen at gøre. I den første Skolekommission for Den Danske

VÆRKMESTER
JESS KRUSE.

Borgerskole sad Professor, Rektor Siemsen, Etatsraad Christian Paulsen, Havneskriver Christian Hansen og Købmand Caspar Christiansen samt Sognepræsten G. Fr. A. Graae, der var Formand. Fra Pastor Graaes Haand findes adskillige Skrivelser, vedkommende denne Skole, der viser, at han virkede meget ivrigt for Skolen. Han fandt straks en kraftig Støtte hos Værkmester Jess Kruse, der ogsaa et Par Aar efter afløste Etatsraad Christian Paulsen som Medlem af Skolekommissionen.

Johan Henrik Jess Kruse, der har efterladt sig et smukt Navn blandt Danske i Flensborg, er født i Eekernførde d. 5. Novbr. 1805. Han var Søn af jævne Borgerfolk, og i den Skildring, som Graae giver af ham, siges det, at han blev opdraget »i Tugt og Herrens Formaning« med plattysk Maal. Han havde faaet en tarvelig Undervisning, men søgte selv senere at indhente det forsømte, ja han tog endog i 40-Aars-Alderen Undervisning i Skønskrivning.

Efter at have lært Hjulmagerhaandværket i sin Fødeby og derefter — navnlig i Revolutionstiden 1830—31 — at have rejst omkring i Nordtyskland og Polen, bosatte han sig i Flensborg 1833 og giftede sig med sin Mesters Datter.

Han var en dygtig Haandværker, blev snart Husejer med eget Værksted. Medborgerne havde Tillid til ham, og St. Knudsbrødrene gjorde ham i 1841 til Oldermann. Under Slesvigholstenernes Oprør 1848—50 blev han fængslet og sat ind i Fæstningen Rendsborg. Han flygtede derfra og naaede efter mange Eventyr København. Da han aldrig fik lært at tale rigtig Dansk, kom han af og til i mærkelige Situationer. I København lod en højtstaaende Embedsmand ham høre ilde for, at han kun kunde tale Tysk, hvortil Kruse svarede: »Ja, det er Deres Skyld!« »Hvorledes?« spurgte vedkommende forundret. »Er det maaske ikke alle de høje Herrers Skyld, at der ikke er blevet sørget for, at vi i vor Skolegang kunde lære ordentligt Dansk!«

Da han i 1852 var blevet Medlem af Skolekommissionen, tog han sig med Iver af Den Danske Borgerskoles Sager, forsvarede den, naar den blev kritiseret, sendte sine egne Børn i den — han havde 5 Døtre og 2 Sønner — og hjalp den med Raad og Daad. Og han havde inden sin Død den Glæde at se Skolen i fuld Udvikling. Han døde 21. Aug. 1859. Paa hans Grav paa Flensborg gamle Kirkegaard har danske Medborgere sat et smukt Mindesmærke, hvor han nævnes som den danske Skoles Ven.

En af hans Døtre, Marie Kruse, blev en kendt og dygtig Skolebestyrer i Danmark. Efter hendes Død er nu en smuk Samling af hendes Bøger sendte som Gave til Duborgskolen.

FRA SKOLENS DAGBOG.

Tirsdag d. 4. Maj holdt Skolen Majfest. Efter Morgensaugen holdt cand. Brandt Petersen et lille Foredrag om Hans Tavsens og Reformationens Indførelse i Danmark for 400 Aar siden. Børnene sang

Ingemanns Sang om Hans Tavsens og Morten Børups Majvise. Derefter vandrede Børn og Lærere en Tur gennem Marieskoven, hvor der blev leget. Der sluttedes af paa Pladsen ved Privatskolen i Stuhrs Allé med Kakao og senere Sanglege omkring en smuk Majstang, der efter gammel dansk Skik var udsmykket med Kranse og farvede Baand.

Torsdag d. 20. Maj havde Skolen Besøg af fhv. Konsejlspræsident Zahle, der sammen med Amtmand Refslund Thomsen, Aabenraa, saa Skolens Lokaler.

Torsdag d. 10. Juni besøgte Folketingsmændene Hedegaard og C. O. Pedersen Skolen.

Søndag d. 11. Juli afholdtes dansk Ansgarfest i Flensborg og Slesvig. En Del af denne Fest foregik i Duborgskolens Festsal, idet der blev holdt Gudstjeneste i Salen. Stiftsprovst Fenger prædikede, Inspektør Arps læste Indgangsbønnen. Hr. Billum sang og Hr. Bogensee var Organist.

Mandag d. 16. August oplæste den tyske Skuespiller Hans Kämpfer en Række tyske Digte for Eleverne.

Torsdag d. 26. August havde Skolen Sommerudflugt. Turen gik til Kolding og Skamlingsbanken, og saavel de tyske Pasmyndigheder som Myndighederne for Trafikvæsenet syd og nord for Grænsen stillede sig meget imødekommende. Paa dansk Statsbane var bevilget Frirejse, paa tysk Bane halv Frirejse. Dertil kom, at en Kreds af Kolding-Borgere med Grosserer Hans Winther i Spidsen tog sig af Arrangementet paa en saadan Maade, at Udflugten i økonomisk Henseende blev let overkommelig for Eleverne. Ligeledes var der sørget for kyndig Vejledning paa det smukke historiske Museum i Koldinghus. For den hjertelige Modtagelse i Kolding og for de Ofre, der paa forskellig Maade blev ydet, vil Skolen gerne herved bringe vedkommende Kolding-Borgere vor bedste Tak!

Mandag d. 13. September læste Overlærer, Frk. Sandal, Frederiksberg, for Børnene. En indholdsrig Time med Eventyr, Digte og Fortællinger.

Søndag d. 26. September, Kongens Fødselsdag, var en Del af Skolens Elever sammen med Lærerkollegiet indbudt til Fest paa Sønderborg Statsskole. Rektor Hertz var gaaet os i Møde om Morgen og ventede os ved Bøffelkobbøl. Senere samledes Elever og Lærere fra Statsskolerne i Sønderborg, Aabenraa og Ribe med os paa Dybbøl, hvor Lektor Randrup var Fører og Adjunkt Adler Lund talte ved Krigergraven og paa Kongeskansen. Om Eftermiddagen var der Boldkampe mellem forskellige Pigehold og Drengehold fra de fire Skoler. Om Aftenen festligt Samvær paa Statsskolen med Kaffebord og Taler.

— For alle de mange Udtryk for Venlighed og Forstaaelse, vi modte under denne Tur: Tak!

Onsdag d. 29. Sept. holdtes Afskedsfest for cand. theol. Brandt Petersen, der har været Lærer ved den danske Skole i Flensborg siden 1. April 1922. Baade fra Skolens Ledelse og fra Kollegerne blev der sagt ham Tak for Samarbejde. Gode Ønsker følger ham herfra til hans nye Virkeplads ved Højskolen i Rødding.

I Dage 4.—11. Oktober har Afgangsklassen under Ledelse af Lærer P. Jensen haft sin aarlige Tur til København. Herom meddeles andet Sted.

Fredag d. 15. Oktober fejredes Skolens Fødselsdag. Rektoren holdt Foredrag for Eleverne om Hostrup («Eventyr paa Fodrejsen» blev næste Dag spillet paa Byens Teater), og Lærerne Olesen og Billum sang Hostrup-Sange.

Torsdag d. 21. Oktober havde Skolen Besøg af et halvt Hundrede Spejdere med deres Førere fra Hellerup og Sønderborg. De deltog i Skolens Morgenandagt og blev derefter vist omkring i Byen.

Cand. mag. Langballe og Frk. Langballe gav Tirsdag d. 26. Oktober en H. C. Andersen-Time for hele Skolen. Den stærke Forening af Tale, Sang, Musik og Billeder gjorde Minderne levende, og det blev en smuk Time baade for smaa og store.

Haderslev Sangkor under Ledelse af Hr. Lektor Ottosen gav i Tilslutning til sin store Koncert i Flensborghus. Søndag d. 7. November, en lille Eftermiddagskoncert i Skolens Festsal. Salen var fyldt af Børn og voksne, der glædede sig over den herlige Sang.

Fyns Biskop, A. J. Rud, besøgte Skolen Tirsdag d. 9. November.

Ingeniør O. E. Andersen, Vissinggaard ved Horsens, besøgte Skolen Lørdag d. 20. og Søndag d. 21. November. Ingeniør A. har paa forskellig Maade vist sin Interesse for vore Elever (Spejderne), og i den Anledning afholdtes der en lille Fest paa Skolen Lørdag Aften, med Sang, Musik og Tale. Søndag Formiddag afholdtes der Gudstjeneste ved Pastor Petersen.

Folkemindeforskeren Magister Hans Ellekilde, der var i Flensborg for at holde Foredrag, besøgte Skolen Mandag d. 22. November og fortalte Eventyr for Eleverne.

Søndag d. 28. November fejredes Reformationsfest. Eleverne blev samlet i Flensborghus om Eftermiddagen Kl. 2. Hr. Bernhard Hansen holdt Foredrag om Luther og viste Lysbilleder i Tilslutning

hertil. Pastor Petersen sluttede med en Andagt. Om Aftenen holdtes Fest for de voksne. Pastor Noack holdt Andagt, Pastor Petersen talte om Reformationen, Bernhard Hansen fremførte Lysbillederne, og Hr. Billum sang Solo. Der afsluttedes med Fællessang.

Torsdag d. 16. December havde Skolen Besøg af Hr. J. C. Christensen, der Dagen forud havde talt i den danske Menighed. Hele Børneskaren samledes i Festsalen, og J. C. Christensen talte til dem om den jydsk Hede og om Hedeselskabets Virksomhed.

Til Julen udsendtes for første Gang Duborgsamfundets Aarskrift.

Skolens Julefest afholdtes d. 22. December Kl. 10 Formiddag. To mægtige Juletræer straaledes — sammen med de 22 Lys paa Talerstolen. Der blev sunget »Kimer, I Klokker«, hvorefter Rektoren talte kort om at begynde Julen paa rette Maade. Ti hvidklædte Piger bar hver sit Lys ind og sang Korsang »Skyer graaner« (Sancta Lucia). To af Børnene fremsagde Juleevangeliet, og efter den gamle Korsang »In dulci jubilo« sluttedes med Fællessangen »Glade Jul, dejlige Jul«.

Professor Vilhelm Andersen besøgte Skolen d. 17. Januar og oplæste for Eleverne »Fyrtøjet« og nogle Scener af »Jacob von Thybo«. Stor Jubel!

Efter Indbydelse besøgte Skolens Afgangsklasse Flensborg Reproduktionsanstalt Mandag d. 31. Jan. — Anstaltens tekniske Leder, Hr. Perriard, var Elevernes kyndige Fører, og under hans Vejledning fulgte de Clicheens forskellige Stadier lige fra Retouchørens Bord til det Øjeblik, da den fiks og færdig kan afleveres til Bogtrykkerens Brug.

Borgmester. Dr. E. Kaper, besøgte Skolen d. 11. Febr. og talte i Festsalen for den samlede Børneskare om »Slotsholmen og det gamle København«.

Drengene fra I. Real fik Mandag den 14. Febr. Lejlighed til under Faktor Laustens Ledelse at se »Flensborg Avis«s Trykkeri.

De moderne Sættmaskiner, der sikkert vilde have forbavset Gutenberg lige saa meget, som de interesserede Drengene, blev set i Arbejde og sammenlignet med det gammeldags Haandsætter. I selve Trykkeriet vistes Udviklingen fra de oprindelige Haandpresser og Hurtigpressen til den moderne Rotationspresse, der i 1 Time udspyr 12,000 trykte Aviser, klæbet og sammenlagt, færdig til Ombæring.

Mandag d. 28. Febr. døde en af Skolens Elever, Marie Skau, Datter af Landmand R. Skau, Hanved. Marie var en flink og god Pige, der just stod foran sin Eksamen og sikkert vilde have naaet et godt Resultat. Hun var afholdt baade af sine Kammerater og Lærere. Ved Begravelsen, der fandt Sted paa Hanved Kirkegaard, d. 5. Marts, bragte

Rektoren en Hilsen fra Duborgskolen, og nogle af Mariæ Klassekammerater og Skolens Lærerkollegium fulgte hende til Graven.

Kgl. Kammersangerinde, Frk. Ida Møller, sang for Skolens Elever
Tirsdag d. 15. Marts. Fru E. Stauber, Flensborg, akkompagnerede.

Tirsdag d. 29. Marts samledes Lærerkollegiet med de Elever, der afsluttede deres Skolegang (ved Udgangen af IV. Klasse). Efter en Fællessang talte Rektoren og formede Skolens Farvel og gode Ønsker for Elevernes Fremtid. Derefter uddeltes en Række Bogpræmier, bl. a. de af Frk. Tidemand og Frk. E. Hoffmann skænkede Bøger og enkelte af Frk. Jensine Jensens Gavebøger.

Lørdag d. 2. April fandt Aarsfesten Sted som omtalt andet Sted i Aarsberetningen. Om Aftenen holdt Duborgsamfundet Aarsmøde paa Skolen med Generalforsamling, Kaffebord m. m. Omtrent 70 Medlemmer var mødt.

Aarsberetning
for
Dansk Skoleforening
Flensborg og Landdistrikterne
1926-1927

LEDELSEN FOR FLENSBORG.

Grosserer Cornelius Hansen (Formand), Økonom Chr. Bøvad t,
Red. L. P. Christensen, Fru Red. Simonsen og Fisker
Rudolph Andersen.

LEDELSEN FOR LANDDISTRIKTERNE.

Landmand H. Duggen (Formand), Harreslev, P. C. Budach, Jarup-
lund, Carsten Nissen, Skovlund, og Johs. Oldsen, Lindholm.

Skolekonsulent: Rektor, Dr. Andreas Hanssen.

VIRKEOMRAADER.

Flensborg: Duborgskolen, Ungdomsskolen, Kursusundervisnin-
gen, Foredragsrækken, Højskolesagen, Børnehaven.

Landdistrikterne: Vandrelærervirksomheden, Børnehaven i
Harreslev, Danske Skoler i Landdistrikterne.

DUBORGSKOLEN.

En Aarsberetning — den femte — foreligger for Skoleaaret 1926 27.

UNGDOMSSKOLEN

Undervisningen er bestemt for den voksne Ungdom og finder Sted
om Aftenen i Vinterhalvaaret. Den begyndte Tirsdag d. 19. Oktober.
Efter at Fordelingen paa de forskellige Hold var gennemført, samledes
alle Elever og Lærere i Festsalen, hvor Professor Schack Steenberg
holdt et lille instruktivt Foredrag om Læsning og Opmærksomhed.

Elevtallet har været 127, og der er blevet undervist 39 Timer egentlig
— dog en Del færre Timer efter Jul, idet Lærerinden for Skolekøkken-
undervisningen blev syg. Der er blevet undervist i Dansk Litteratur,
Dansk Handelskorrespondance, Dansk og tysk Stenografi, Engelsk, Bog-
føring, Gymnastik, Skolekøkken, Sløjd og Haandgerning. Duborgskolens
Lærere gennemførte Undervisningen.

Gasværksdirektør H. Madsen har i November holdt et Foredrag
for Eleverne om Gassens Fremstilling, Anvendelse og Biprodukter. I Ja-
nuar talte Gymnastikinspektør Frede Hansen om Idræt, og der frem-
vistes i Tilslutning hertil en Idrætsfilm. I Februar fremviste cand. mag.
Worsøe Schmidt en Serie Lysbilleder fra London og fortalte om sit
Ophold der.

KURSUSUNDERVISNINGEN.

Der undervises i elementært Dansk, Tale, Læsning og Skrivning, og
Undervisningen finder Sted hele Aaret. Fru Christine Kaalund
er Lærerinde. Den 26. December samledes Eleverne til en smuk Julefest
sammen med enkelte indbudte. Eleverne havde først Løjlighed til at
vise lidt af, hvad de har lært i Aarets Løb, gennem Sang, Oplæsning,

Fremsigen — og derefter samledes man ved et festligt pyntet Bord og holdt en rigtig Julefest.

Elevtallet har i første Halvaar været 50 voksne og 29 Børn; i andet Halvaar 68 voksne og 33 Børn.

DANSK SKOLE BEGYNDER HOS P. BUDACH,
HORNSKOV.

FOREDRAGSRÆKKEN.

Foredragsrækken begyndte med, at cand. mag. Carl Langballe og Frk. Else Langballe gav en H. C. Andersen-Aften i Flensborghus d. 25. Oktober. En 4—500 Mennesker var til Stede og ledsagede Digteren gennem hans Livs Eventyr. — Lørdag d. 23. Okt. var Hr. og Frk. L. i den danske Forening i Lyksborg, hvor »Sønderjylland — i Ord, Toner og Billeder« blev fremført. Og endelig blev »Hedevandringer« fremført i »Borgerforeningen« Tirsdag d. 26. Okt. Hr. og Frk. Langballe har i disse Aftener glædet over 1000 Danske syd for Grænsen.

Søndag d. 7. November gav »Det store Sangkor« fra Haderslev sammen med »Haderslev Amatørorkester«, begge under Ledelse af Hr. Lektor Ottosen, en stor Koncert i Flensborghus. Salen var overfyldt — sikkert af mindst 700 Mennesker, og de 65 Sangere og Musikere havde en taknemlig Tilhørerkreds. Det var en N. W. Gade-Aften: Udtog af »Baldurs Drøm«, »Ved Solnedgang« og »Efterklang af Ossian«, samt hele »Elverskud« blev opført — under stor Begejstring.

Kaptajn Botved talte Fredag d. 17. December i Flensborghus om sin Flyvning København—Tokio. Salen var fyldt, og Tilhørerne glædede sig over de eventyrlige Oplevelser og over Fortællerens tørre Lune. Efter Foredraget samledes ca. 50 Tilhørere med Foredragsholderen ved et Kaffebord, hvor der bl. a. taltes af Faktor Lausten og Direktør Madsen.

Professor Vilhelm Andersen talte d. 15. Januar i Flensborghus. Hans Emne var: Billeder fra Poesiens Vækkelsestid i Danmark. Det var Øhlenschlägers Ungdomsdigtning og dermed følgende Forstaaelse af dansk Væsen og dansk Natur. der blev belyst ved Foredrag og Oplæsning — paa en Maade, som Tilhørerne sent vil glemme.

Forstander Jacob Appel, Askov, talte i Flensborghus d. 23. Januar om »Af Danmarks Kirkehistorie i 19. Aarh.«. Det blev et smukt og levende Møde med de førende københavnske Præster i Tiden 1855—1864, og Fremstillingen fik yderligere Perspektiv derved, at Taleren selv som Barn havde oplevet sin Faders Optagethed af disse Præsters Forkyndelse.

Borgmester, Dr. Ernst Kaper, holdt d. 11. Februar et Foredrag om »Offentlig Moral«. Under en Form, der vekslede mellem Alvor og Spøg. fik Borgmesteren sagt mange Sandheder om Forholdene i en Storby.

Kgl. Kammersangerinde, Frk. Ida Møller, glædede de danske Sydslesvigere ved en Sangaften den 14. Marts (Afstemmingsdagen). Fru E. Stauber, Flensborg, akkompagnerede. Gamle, kendte Sange af Weyse, Gade, Hartmann, Heyse, Rung og Lange-Müller gjorde Aftenen til en stilfærdig og højtidsfuld Fest.

H Ø J S K O L E S A G E N .

Under Samarbejde med Sønderjyds Skoleforening har Dansk Skoleforening i Aarets Løb hjulpet 114 Sydslesvigere paa dansk Højskole, Efterskole eller Fagskole, nemlig 56 i Sommerhalvaaret og 58 i Vinterhalvaaret. Af disse er ca. Halvdelen fra Flensborg. Sammenlagt med tidligere Aargange er vi oppe paa et samlet Tal af 1109 Elever.

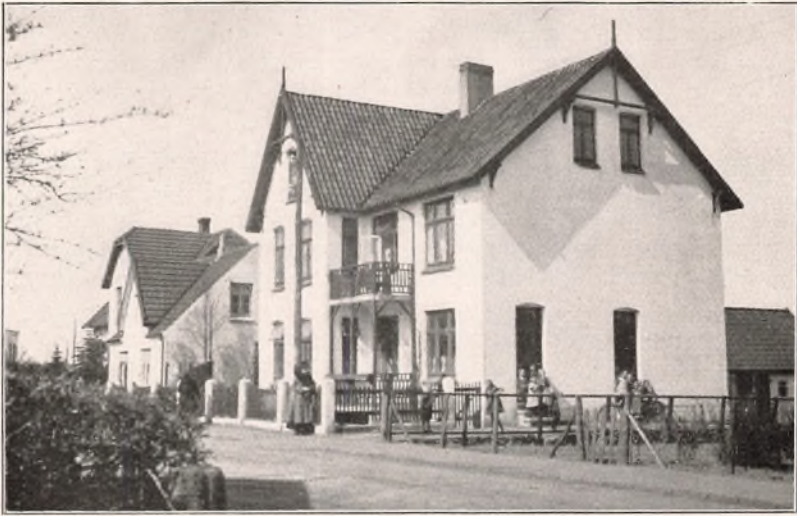
B Ø R N E H A V E N I F L E N S B O R G .

Børnehaven i Tivolibygningen ledes af Frk. Bodil Østergaard, der imidlertid til Sommer 1927 tænker paa at forlade Flensborg for selv at stifte Hjem — efter at hun nu i ca. 5½ Aar har haft sin Gerning her og set den lykkes. Børnehaven i Batterigade ledes af Frk. Christine Pedersen. De to Børnehaver har i Aar haft henholdsvis 33—44 og 19 Elever, idet Tallet har været varierende ved Ind- og Udmeldelser.

I Anledning af, at det d. 22. Febr. 1927 var 5 Aar, siden Børnehaven fik fast Lokale i Borgerforeningen og fik eget Møbement og Materiel osv., holdtes den nævnte Dag en Festlighed i Tivolibygnings Lokaler, hvor Salen fyldtes af Forældre og interesserede, og hvor der fra mange Sider blev udtalt Tak og gode Ønsker for det Arbejde, der udførtes i vore Børnehaver. I Dagens Anledning udsendtes et smukt Festskrift med Beretninger og Billeder.

B Ø R N E H A V E N I H A R R E S L E V .

Denne Børnehave blev oprettet i 1925, og ved Støtte fra Sønderjyds Skoleforening købtes en Bygning til den. Frk. Helming, der ligesom vore to andre Børnehavelærere har en fuldstændig Uddannelse fra Frøbel-Seminariet i København, er dens Leder. Børnehaven har i Aar haft 18 Elever.

BØRNEHAVEN I HARRESLEV.

VANDRELÆRERVIRKSOMHEDEN.

Vandrelærerne underviser i Dansk og hvor det kan ske, tillige i Gymnastik, Haandgerning, Husflid og Sang. Som Lærere har følgende virket i Aar: Niels Kjems og Fru Anna Kjems, Johannes Büchert, Frk. Anna Rasmussen, Ernst Müller og M. Ejerslev. Desuden har de fast ansatte Lærere ved de danske Privatskoler: Frk. A. Rattenborg, Dinesen Hansen og August Rattenborg, hver paa sit Sted virket paa lignende Maade som Vandrelærerne. Der er undervist i følgende Landsbyer: Harreslev, Kobbemøllen, Tarup, Jaruplund, Langbjerg, Skovlund, Østerbymark, Jarlund, Medelby, Ladelund og Agrup.

Undervisningen foregaar for Børnenes Vedkommende om Eftermiddagen, for de voksnes Vedkommende om Aftenen.

DE DANSKE PRIVATSKOLER PAA LANDET.

Forordningen af 9. Febr. 1926 gav det danske Mindretal Løfte om, at der nu kunde oprettes danske Skoler paa Landet. Men det Aar, der er gaaet siden da, har i en Henseende været en Skuffelse for Mindretallet: det har vist, at man syd for Grænsen ikke havde i Sinde at stille sig saa imødekommende over for Mindretallet, som man nord for Grænsen allerede i en Aarrække har gjort. Og den Begrænsning af Mindretallet, der angives ved Kravet om Godtgørelsen af Afstammingsforholdet har vist sine skæbnsvangre Følger.

Den offentlige danske Skole i Harreslev kom i Gang, men med et meget mindre Antal Børn end anmeldt, fordi Myndighederne ud fra den ovennævnte Bestemmelse kasserede Listen over de anmeldte.

Den offentlige danske Skole, der var planlagt ved Kobbemøllen, kom ikke i Gang, skønt der var anmeldt 26 Elever. To Elever blev nemlig afviste som danske Undersaatter, og een — fordi han skulde gaa over et Sogneskel for at komme til Skolen.

KOBBERMØLLESKOLEN.
DEN SØNDERJYDSKE DAGS SKOLE.

I Tarup begyndte en dansk Privatskole d. 4. Maj med 10 Elever. Historien om, hvorfor der i denne og efternævnte Skoler ikke kom flere Elever, hører andet Sted hen end i en Aarsberetning. — Skolen lededes i den første Tid af Frk. Gerda Thomsen; fra 1. September er Hr. Dinesen Hansen Skolens Leder.

I Nyhus var der anmeldt 12 Elever til en Privatskole. Men Skolen blev aldrig til Virkelighed!

Den 16. Juni købtes Huset »Schöneck« i Sosti (Wassersleben) til en dansk Privatskole for Kobbermølle-Sosti-Nyhus Distrikter. Skolen begyndte den 4. August med 13 Elever og kaldes »Kobbermølle skolen. Den sønderjydske Dags Skole«, fordi Pengemidlerne til dens Køb kom fra den sønderjydske Dags Indsamling. August Rattenborg er Skolens Leder. Den 12. August samledes Forældre og Børn til en lille Indvielsesfest — med Taler af Lærer Rattenborg, Dr. Hansen, Arbejder Madsen, Landmand Duggen og flere. Den 22. Marts fandt Aarsprøven Sted i Overværelse af Forældrene.

Den 26. Maj fik Frk. Amalie Rattenborg Koncession til at lede en dansk Privatskole i Jaruplund. Da der ingen Skolebygning fandtes, begyndte Skolen foreløbig med 10 Elever i et lejet Lokale hos Landmand P. Budach, Hornskov. Her samledes d. 2. Juni Elever og Forældre til et lille Samvær med Sang og Tale, og der afsluttedes med Salmen: »Den signede Dag med Fryd vi ser«.

Den 19. Juni købtes Stamparcellen af Jaruplundgaard ved Støtte fra Sønderjydsk Skoleforening. Fra denne Forening stammer ogsaa Pengemidlerne til den nye Skolebygning, som i Løbet af Aaret er blevet rejst der, efter Tegning af Arkitekt Andreas Dall. Og Søndag d. 27. Marts 1927 blev Skolebygningen indviet ved en smuk Fest, hvor der taltes af Gaardejer P. C. Budach, Landstingsmand Jepsen Christensen, Gaardejer P. Budach, Rektor, Dr. Andreas Hansen, Lærerinde, Frk. Rattenborg,

DEN DANSKE SKOLE I JARUPLUND.

Landmand Lorens Büchert, Pastor Noack, Landmand H. Duggen, Lektor A. Diemer og flere andre.

Bygningen rummer foruden en god Skolestue en smuk Sal, der kan anvendes til Møder og Gymnastikundervisning, samt en Bolig for Læreren.

